Brandweer | veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

Postbus 234
7300 AE Apeldoorn
Europaweg 79
7336 AK Apeldoorn
Tel. 055-548 3000
brandweer@vnog.nl
www.vnog.nl

Colleges van Burgemeester en Wethouders van de gemeenten die deel uitmaken van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

Datum	:	21 JULI 2016
Ons kenmerk	:	16-31144/16-045223
Onderwerp	:	Regionaal risicoprofiel en -beleidsplan
Bijlage(n)	:	3
Behandeld door	:	Nienke Janssen

Geacht college,

Inleiding

De Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG) werkt aan een veilige samenleving. Hiervoor zijn wij voorbereid op verschillende soorten incidenten en rampen, van klein tot groot. Afhankelijk van de kenmerken van een gebied, kunnen de risico's op incidenten en rampen verschillen. Ook zit er per risico verschil in de mate waarin samenwerking met en tussen partijen nodig is. Eens per vier jaar stelt de VNOG een regionaal risicoprofiel op om een nieuwe 'foto' te maken van de risico's in het verzorgingsgebied. Dit regionale risicoprofiel is een inventarisatie en analyse van de in een Veiligheidsregio aanwezige risico's op de waarschijnlijkheid en impact. Deze risico´s bepalen mede de onderwerpen waarop de VNOG zich de komende beleidsperiode gaat richten. Dat staat beschreven in het beleidsplan dat, net als het regionaal risicoprofiel, eens per vier jaar wordt vastgesteld. U wordt hierbij om die reden vriendelijk verzocht om de bijgevoegde stukken door te geleiden naar uw gemeenteraad. We vragen om met een kritische (lokale) blik, en vanuit de verantwoordelijkheid voor Bevolkingszorg, met ons mee te kijken en een mening te geven over:

- De risico's in het verzorgingsgebied van de VNOG.
- De beschreven ambities/doelen in het beleidsplan.

Het regionaal risicoprofiel en –beleidsplan zijn belangrijke plannen voor de VNOG, maar staan niet op zichzelf. Ze maken onderdeel uit van een bredere kijk op veiligheid in de samenleving en de wijze waarop wij ons als veiligheidsregio, samen met onze partners, voorbereiden. Zo zijn er ontwikkelingen op het gebied van de sturingsstructuur en de positie van de gemeentelijke processen ('oranje kolom'). Ook heeft de VNOG zich de afgelopen jaren onder meer beraden op de manier waarop zij toekomstbestendig kon blijven. Dit heeft geresulteerd in een vernieuwing van de organisatie 'VNOG risicogericht' en een gewijzigde gemeenschappelijke regeling. Indien de besluitvorming hierover heeft plaatsgevonden treedt deze, en de reorganisatie als gevolg van VNOG risicogericht, per 1 januari 2017 in werking.

Wat bieden wij u aan?

Het regionaal risicoprofiel wordt nu aan u aangeboden om aan de gemeenteraad door te geleiden, nadat de uitgangspunten in juni zijn behandeld door het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio. De hoofdrisico's zijn, als een van de onderdelen, opgenomen in het voorliggende beleidsplan. Dit dient conform de wet veiligheidsregio's door het bestuur van de Veiligheidsregio te worden vastgesteld. De plannen worden ook voorgelegd aan de omliggende Veiligheidsregio's en de partners waarmee de plannen zijn voorbereid, zoals bijvoorbeeld het Waterschap, Omgevingsdiensten, etc. Uw gemeenteraad heeft de gelegenheid om lokale beleidsprioriteiten en veiligheidsthema's te benoemen. Wat wij u daarvoor nu aanbieden is[1]:

1. Het regionaal risicoprofiel
2. Het beleidsplan
3. Een mindmap van de risico's en ambities

Ad 1. Regionaal Risicoprofiel

Het nieuwe regionale risicoprofiel is een update van het risicoprofiel dat vier jaar geleden is vastgesteld. Met instemming van het dagelijks bestuur is er voor gekozen om niet een nieuw risicoprofiel te bouwen maar voort te borduren op het reeds bestaande en vier jaar geleden vastgestelde risicoprofiel.

Bij de vaststelling van het regionaal risicoprofiel op 30 maart 2011 heeft het algemeen bestuur in de gezamenlijke vergadering met het regionaal college (algemeen bestuur van de politie) beslist over de prioriteitstelling voor de uitwerking van in eerste instantie elf scenario's. Hieronder wordt kort de actualiteit rondom deze onderwerpen weergegeven.

	Scenario	***Terugkoppeling***
1	Natuurbrand	*Dit onderwerp is goed geborgd in de organisatie. Daarmee blijft dit onderwerp aandacht van de organisatie houden.*
2	Brand zorg en welzijn	*Dit onderwerp is herzien en gewijzigd in het risico: thuiswonende verminderd zelfredzamen. Daarmee wordt ingehaakt op de maatschappelijke ontwikkelingen.*
3	Elektriciteitsuitval	*Dit onderwerp komt terug bij de nieuwe geprioriteerde risico's. De toenemende afhankelijkheid van elektriciteit maakt het noodzakelijk dit risico opnieuw te beoordelen.*
4	Overstromingen	*Dit onderwerp komt terug bij de nieuwe geprioriteerde risico's. Het werk dat de afgelopen jaren is verzet heeft er voor gezorgd dat het risico niet verder is toegenomen. De impact ten aanzien van de continuïteit van de samenleving is toegenomen, dit maakt extra inzet noodzakelijk.*
5	Incident giftige stof	*Dit onderwerp is goed geborgd in de organisatie. Daarmee blijft dit onderwerp aandacht van de organisatie houden.*
6	Pandemie	*Dit onderwerp is goed geborgd in de organisatie. Daarmee blijft dit onderwerp aandacht van de organisatie houden.*

[1] Het gaat hier om een '*voorlopig* risicoprofiel' en '*concept* beleidsplan', omdat deze plannen nog definitief moeten worden vastgesteld door het algemeen bestuur van de VNOG.

7	Ingrijpende gebeurtenissen	*Dit onderwerp krijgt monodisciplinair extra aandacht van een aantal partners.*
8	Extreem weer	*Dit onderwerp krijgt monodisciplinair extra aandacht van een aantal partners.*
9	Incident evenement	*Dit onderwerp is goed geborgd in de organisatie. Daarmee blijft dit onderwerp aandacht van de organisatie houden.*
10	Dierziekte	*Dit onderwerp is goed geborgd in de organisatie. Daarmee blijft dit onderwerp aandacht van de organisatie houden.*
11	Uitval ICT-voorzieningen	*Dit onderwerp komt terug bij de nieuwe geprioriteerde risico's. Gezien de toenemende afhankelijkheid van ICT dient dit onderwerp opnieuw beoordeeld te worden.*

Voor de komende periode is ervoor gekozen om vier scenario's met prioriteit uit te werken.

- Overstromingen (rivieren en regionale wateren)
- Uitval ICT-voorzieningen
- Uitval NUTS-voorzieningen
- Langer thuis wonende verminderd zelfredzame personen

Vier scenario's is een reëel aantal om breed in multidisciplinair verband op te pakken en daarbij ook de gewenste diepgang te kunnen realiseren. De ervaring heeft geleerd dat met elf scenario's het moeilijk is de juiste focus te behouden en de planning te realiseren. Deze vier geprioriteerde scenario's zijn overgenomen in het regionaal beleidsplan.

Alle risico's zoals genoemd in het risicoprofiel worden door ons voorbereid, dit hoort bij de dagelijkse praktijk. Echter, de risico's die hoog in ons risicoprofiel staan geprioriteerd krijgen extra aandacht en focus. Bij een aantal risico's is het proces van extra aandacht al een aantal jaren geleden ingezet, dat wordt gecontinueerd. Hoe de extra aandacht precies vorm krijgt, wordt op een later moment beschreven in jaarplannen.

Dit betekent niet dat aan de andere scenario's geen aandacht meer wordt besteed. In het bovenstaande overzicht is aangegeven dat veel van de onderwerpen een plek hebben gekregen in de reguliere organisatie. Hiermee is de continuïteit op deze onderwerpen geborgd.

Ad 2. Beleidsplan

Het regionaal beleidsplan is, naast onder andere landelijke doelstellingen, gestoeld op het regionaal risicoprofiel van de Veiligheidsregio. Mede op basis van het risicoprofiel kan het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio strategische beleidskeuzes maken over de ambities voor de risico- en crisisbeheersing en de inspanningen voor onderlinge afstemming met de crisispartners. Deze ambities worden vastgelegd in het beleidsplan van de Veiligheidsregio.

In de vergadering van het algemeen bestuur van 30 juni jl. zijn de uitgangspunten voor het beleidsplan voorgelegd. Op verzoek van het AB zijn deze nu geconcretiseerd. Wat nu voorligt is daarom een vertaling van die uitgangspunten naar een concept

beleidsplan[2]. Net als bij het risicoprofiel geldt hiervoor ook dat die zaken waar we meer op gaan investeren zijn uitgelicht.

De missie van de VNOG 'samen werken aan veiligheid' is ongewijzigd. De taken van de VNOG zijn erop gericht om incidenten te voorkomen en te bestrijden en op het herstel uit een ontwrichte situatie. Dit doen wij samen met onze partners, daarom investeren we nog meer op samenwerking. De manier waarop de VNOG haar taken organiseert, is voor de komende beleidsperiode gevat in drie strategische ambities die overeen komen met de pijlers van de heringerichte organisatie: 1) risicogericht werken, 2) informatiegestuurd werken en 3) gebruik maken van zelforganiserend vermogen.

1. In de toekomst kijken we naar welk risico om welke inzet vraagt. Hierin zit een vernieuwing, aangezien we in het verleden vooral de regels en procedures naliepen. Dit vraag een risicobewustzijn van de medewerkers en de partners van de VNOG.

2. Informatievoorziening neemt een vlucht, als veiligheidsorganisatie kunnen wij hierbij niet achterblijven. Om met de mogelijkheden van informatie ons voordeel te kunnen doen, wordt hier extra inzet op gepleegd.

3. Een andere ontwikkeling in de maatschappij is het zelforganiserend vermogen. Onderzocht zal worden welke mogelijkheden van burgerparticipatie er zijn. Een voorbeeld hiervan is het vergroten en verbreden van het netwerk van vrijwillig op te roepen burgers die mee willen en kunnen helpen bij calamiteiten.

Ad 3. Mindmap risico's en ambities

In de bijgesloten mindmap is op één pagina weergegeven wat de risico's en ambities zijn. Deze is bedoeld als schematische weergave aan de hand waarvan een nadere toelichting mogelijk is.

Samenhang landelijk, regionaal en lokaal 'beeld en beleid'

Bij het opstellen van de regionale plannen is gekeken naar landelijke risico's en hoe wij die vertalen naar het regionale 'beeld en beleid'. Medewerkers van de gemeenten, de brandweer, de GHOR, politie, waterschap, defensie en vele andere partners – hebben op basis van hun vakkennis input geleverd voor de voorliggende stukken risicoprofiel en beleidsplan. Dit is vertaald naar een regionaal beeld en beleid en is een globale weergave.

Er blijft aandacht voor de lokale risico's, want een regionaal risicoprofiel betekent niet dat wij risico's uitsluiten. Wij blijven ons ook richten op lokale incidenten of incidenten die vooral één specifieke kolom raken, zoals de brandweer of GHOR. Het gaat bij het regionaal risicoprofiel- en beleidsplan vooral om die punten waarop we extra inspanningen gaan leveren, bovenop de bestaande inspanningen die worden geleverd om te komen tot een zo hoog mogelijk veiligheidsniveau in uw gemeente. We tillen met het risicoprofiel dus alleen een aantal risico's omhoog en stimuleren de multidisciplinaire samenwerking op deze risico's om zo het uiteindelijk doel van het risicoprofiel te bewerkstelligen: het reduceren van en voorbereiden op deze risico's.

[2] art 14 wet Veiligheidsregio's 2a. Voorafgaand aan de vaststelling van het beleidsplan overlegt de burgemeester van een gemeente in het gebied van de veiligheidsregio met de gemeenteraad over het ontwerpbeleidsplan.

Vraag aan de gemeenteraad

De aansluiting van landelijk en regionaal beleid op de gemeenten is nodig om samen te kunnen werken aan veiligheid. Wij realiseren ons dat binnen de regio nog lokale verschillen kunnen bestaan op veiligheidsthema's of risico's. Daarom vinden wij het van belang dat lokale risico´s en aandachtspunten worden aangegeven door de gemeenteraden.

Wij vragen uw gemeenteraad om aan ons kenbaar te maken wat zij belangrijk vindt: welk veiligheidsthema zou extra aandacht moeten krijgen? Vertalen wij de pijlers risicogericht werken, informatiegestuurd werken en het vergroten van het zelforganiserend vermogen op een manier die aansluit bij uw gemeente? Varen wij met andere woorden de juiste koers met de genoemde ambities?

We vragen kortom of uw gemeenteraad zich herkent of aanvullingen heeft op: de koers, de risico's, uitgangspunten en de uitwerkingen daarvan. Dit betekent dat eventuele aanvullingen kunnen worden meegegeven die wij zullen wegen, mede op basis van de reacties die door de overige 21 raden in het gebied van de VNOG worden gegeven.

De behandeling van het voorlopig risicoprofiel en concept beleidsplan in de gemeenteraden vindt plaats in september en oktober. Wij zijn graag aanwezig tijdens raadsbijeenkomsten, indien gewenst, om samen het gesprek te voeren over de veiligheidsthema's, risico's en ambities (eventueel in combinatie met een toelichting op de oranje kolom). De input van de raden resulteert in een definitief risicoprofiel en beleidsplan die in december 2016 in het algemeen bestuur van de VNOG worden behandeld.

Vragen en reactie van de raad

De reactie van uw raad op de stukken ontvangen wij graag uiterlijk vrijdag 28 oktober.

Voor vragen kan contact worden opgenomen met:

- Quinten Dikschei (regionaal risicoprofiel), telefoonnummer 06-51211676, q.dikschei@vnog.nl
- Nienke Janssen (regionaal beleidsplan), telefoonnummer 06-52617736, n.janssen@vnog.nl
- Jeroen Wesselink (crisisbeheersing), telefoonnummer 06-10885203, j.wesselink@vnog.nl

Stelt uw gemeenteraad onze aanwezigheid op prijs bij de behandeling van de stukken, dan horen wij dit graag.

Hoogachtend,

Het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland,

i.o.

H.J. van Schaik — ir. A. Schoenmaker

plv. voorzitter — directeur